

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătinându-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplădi Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la Tipografia, soc. pe acțiuni

Numeri singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Cârjean în Ploiești

Chestiunea
școalelor române
din Brașov.

București, Maiu 1898.

I.

(.). Multe lovituri grave și foarte desastroase s'au dat în anii din urmă chestiunii naționale din parte ungurească, cum și din... altă parte.

Mai penibilă și mai neașteptată decât toate pare a fi chestiunea școalelor române din Brașov.

N'a fost vreme, în care șovinismul unguresc se nu fi privit cu ochi răi și cu imorală aviditate mândrul focal de cultură românească din Brașov. N'a fost ocazie, în care guvernele maghiare se nu fi căutat a zădărnici în fel și chip binecuvântată acțiune culturală românească a acestor școale așezate la poalele româneșilor Carpați, ce brăzdează întinsul și mănolul teritor locuit de Români.

S'au făcut, din partea tuturor guvernelor maghiare ce s'au succedat până acum, mizerii peste mizerii școalelor române din Brașov. Acuse peste acuse, intrigi peste intrigi, curse peste curse s'au aruncat în calea lor. Dar' toate s'au frânt de conștiința puternică și curată a celor ce aveau și au conducerea acestor școale. Toate s'au spulberat, pentru-că în ură și minciună își aveau temelia.

Școalele române din Brașov au înaintat din succese în succese și chiar guvernele maghiare, prin inspectorii lor școlari, s'au văzut necesitate în repetite rânduri să le recunoască piedestalul înalt moral și cultural și să le socotească între cele dintâi școale ale Ungariei!

Ca o dovadă amintim, că în vara anului 1895, cu ocazia examenelor de bacalaureat dela liceul din Brașov, inspectorul regesc de școale Téglas Gábor, comisar guvernial pentru aceste examene, a fost atât de frapat de răspunsurile excelente ale candidaților, încât în fața întregului corp profesoral a promis a relata guvernului, că *liceul din Brașov e cel mai excelent în toată Ungaria!*

Și e de notat, că acești comisari guverniali au exprese instrucții dela guvernul maghiar să fie cât se poate mai riguroși și cât de pretensivi față de liceele române!

Dar' nu se lăsa șovinismul unguresc de planurile meschine ce nutria și nutrește față de aceste școale. Ci cu atât

mai febril muncia la campania de subminare, cu cât mai frumoase succese înregistrașcă școalele române din Brașov....

Campania aceasta infernală și extrem de primejdioasă intereselor mari ale culturai naționale românești, pare a-și fi găsit cel mai priincios teren în actualele stări desolate, în cari păcatul unora și greșeala multora au împins chestiunea națională....

E aproape o lună de zile, de când întreagă opinia publică românească, din țeară și de peste munți, e alarmată și sbuciumată de penibila chestiune a școalelor române din Brașov. Oamenii noștri politici, presa română din țeară și de dincolo, se agită și se emoționează de unele desveluri senzaționale și grave, ce s'au făcut în chestiune și nici până azi nu s'au limpezit sau desmășit de către cei în drept și singuri în posibilitate a o face, cu toate-că discuția s'a adus și la *camera* și la *senat*.

Nu ne-am spus până acum cuvântul în această chestiune cum nu se mai poate mai dureroasă și mai complicată. Și nu ni-l-am spus, fiind discuția în toată aprinderea ei și având a se mai spune și asculta multe argumente și dovezi, din partea acuzătoare ca și din partea acuzată. Cu atât mai insistent am observat desfășurarea lucrurilor și — din nenorocire pentru cauză — complicarea lor.

Astăzi, când după atâtea discuții și atâtea evenimente ce s'au rostogolit de-a valma, cu o repereziciune, putem zice, dramatică, — credem a ne fi format vederi deservite obiective și pur desinteresate în chestiune și ni-se pare potrivit momentul, pentru a prezenta opiniei noastre publice și mai ales fraților de peste munți un expozit exact al celor servite și al celor ce ar trebui să se facă pe viitor întru salvarea cauzei.

Într-o serie de câteva articole ne-am propus să schițăm întreg istoricul chestiunii, să relevăm și să comentăm unele voci ce s'au auzit în presa română de dincolo, să căutăm a explica rostul lucrurilor și al stărilor și — pe cât vom pute și ne vor ierta interesele mai înalte naționale — să stabilim cu sinceritate și obiectivitate, dar' și cu *energia convingerei*, responsabilitățile și soluțiunea justă ce ar trebui să se dea chestiunii.

Vom cânta, în judecata noastră, se ne ferim de pasiunile fatal inerente chestiunilor de atâtea gravitate și delicatețe, dar' nici nu ne vom îngădi în limitele nenorocite ale șovăielei și... „circumspecțiunilor“ de ordin oportunist, cu atât mai

puțin în obezile nefaste ale interesului de ordin egoist....

Noi, asemenea tuturor Românilor de bine, suntem prea încetușăți de marea importanță a chestiunii și prea străini de micile combinații ale vremelniceii politici de partid, decât să ne poată dicta cine știe ce diplomaticești considerații, ear' nu interesele mari, ce le vedem serios primjduite și, până-acum, nu tot atât de serios apărute de către unii.

E lucru îndeobște cunoscut, că drepturi vechi istorice ale bisericeii Sf. Nicolae din Brașov și chiar o lege specială a noastră îndătoresc statul român la plățirea unor ajutoare anuale pe seama școalelor române dela Brașov.

N'a fost până la venirea dlui Sturdza la putere un singur guvern român, care să fi încetat a da ascultare acestor drepturi și a nu mai procede în conformitate cu legea menționată.

Dar' ceea-ce nu s'a întâmplat sub guvernele române de până acum, s'a întâmplat atât sub întâiul guvern al dlui Sturdza, cât și sub actualul d-sale guvern.

Evident, trebuie să fi intervenit serioase împrejurări politice, cari se determine de dl Sturdza și *numai* guvernele conduse de d-sa la un asemenea procedeu.

Și tot atât de serioase considerații au trebuit să îndemne opoziția noastră parlamentară la darea în vileag a acestei situații grave și la campania senzațională, ce s'a desfășurat în corpurile legiuitoare.

Acestea sînt chestiunile, cari ne vor preocupa în articolele viitoare.

Vom face un istoric obiectiv și serios al faselor chestiunii. Vom spune ce trebuie spus. Vom trage concluziuni întemeiate și strict în conformitate cu interesele mari ale școalelor române din Brașov.

Sibiu, 1 Iunie n.

Chestia națională în delegațiuni.

Discursul baronului Vasilco, rostit în delegațiuni, care câștigă în importanță și prin împrejurarea, că este *primul cuvânt ridicat în delegațiuni în favoarea chestiei naționale române*, este, după notele stenografice, următorul:

„Mă unesc din toată inima la votul de încredere pe care l-a obținut ministrul de externe, contele Góuchowski, dela delegația austriacă; mă unesc ca atât mai virtos, că onoratul ministru ne-a dat asigurări formale, că relațiunile monarhiei noastre sînt bune cu toate paterile. Dar' totuși nu mă pot opri a nu

releva aici, că aceste relațiuni adese-ori sînt turburate de guvernul ungar, prin procedurile sale regretabile față de Români.

În adevăr, în ziua în care contele Goluchowski ne-a asigurat de bunele relațiuni pe care le întreține monarhia cu toate statele vecine, guvernul unguresc a trimis un escadron de husari și două batalioane de infanterie la Blaj, ca să împedecă adunarea națională a Românilor. Drept răspuns la această măsură nedreaptă, s'au început în toată România, manifestațiile anti-maghiare, cu toată opoziția guvernului român. Organele guvernului unguresc pretind, că aceste manifestații în mare parte au fost organizate de agitatori de profesie în contra guvernului român, din cauza pericolului în care se află școlile românești din Brașov. Chiar dacă aș admite aceasta, nu mai puțin adevărat e, că politica internă a guvernului unguresc nu cadrează de loc cu politica generală a ministrului afacerilor străine!

În România partidele se succedă de des la putere și contele Goluchowski, care cunoaște perfect de bine raporturile interne din acest stat, va fi știind că manifestații de azi vor pute se ajungă mâne la putere acolo, și atunci România nu va pute crea dificultăți mari.

Rog pe dl contele Goluchowski să binevoiască a stărui ca politica sa pacinică se găsească un echil în Ungaria, adică politica internă a guvernului maghiar să fie pusă în concordanță cu politica externă a d-sale. Să stăruiască, ca guvernul unguresc să resoalve chestiunea transilvană, căci câtă vreme Români sînt nemulțumiți, aceste nemulțumiri compromit prestigiul de mare putere al monarhiei noastre, care are interese mari ce se întredină cele mai bune raporturi cu România“.

„Uniunea“. Luni, în 30 Maiu c. s'a ținut în Cluj tîmbălăul aniversării „uniunii“ Transilvaniei cu Ungaria. „Sărbarea“ era să fie „grandioasă“, dar' se vede că „entuziasmul patriotic“ nu s'a manifestat destul de tare, ceea-ce zierele din Budapesta o scușă cu împrejurarea, că „sărbarea a fost conturbată de ploaie, care a produs mare spaimă, de oare-ce o rușare de nor a stricat comunicația între stațiunile Nadăș și Aghireș“. În urma acestei fatalități oaspeții din Budapesta în loc de a sosi în pre-seara zilei de 30 Maiu, au ajuns abia dimineața în ziua următoare la Cluj. Și pe lângă aceasta zierele se plîng asupra trupei teatrale din Cluj, care a fost atât de nepatriotică, încât în loc se joace cu ocaziunea aceasta în Cluj, a fericit cu producțiunile ei pe cetățenii Oradei.

Necazuri patriotice!

române, pentru a pute fi desbătut de către public;

b) în trei luni după publicare va convoca o adunare generală în Deva, pentru a desbata proiectul de statute și a constitui societatea; la această adunare se vor convoca toți aceia, cari vor fi contribuit sau oferit la fondul teatrului național român, precum și aceia, cari vor dori a contribui sau oferi acolo.

Și până atunci, comitetul constituindu-se:

III. Chemarea lui va fi:

a) a emite un apel către publicul român, în care se va explica mai pe larg intențiunea acestei întreprinderi;

b) a aduna deadreptul sau prin colec-tanți binevoitori contribuiriile în bani sau ofertele pentru acest scop;

c) a eloca sumele adunate în loc sigur pentru fructificare;

d) a publica în ziare sumele adunate, precum și numele binevoitorilor contribuitori; și peste tot

e) a regula încasarea și administrarea banilor și ofertelor.

IV. După înființarea și constituirea societății, comitetul va depune la mâinile acesteia un raport cu toate actele și conturile relative la activitatea sa.

Pesta, 21 Martie 1870.

Comisiunea de cinci emisă de către inteligența română din Budapesta: V. Babeș, Ioșif Hodoș, Petru Mihályi, Alexandru Mocsonyi, Ioșif Vulcan“.

După prezentarea acestui proiect, sub-semnatul cetă raportul comisiunei de cinci, care explică și motivă „Programul preparativ“.

In contra
maghiarisărei
numelor.

Am văzut cu câtă cutezanță și cinism se face maghiarisarea silnică a numelor de familie. Aproape zilnic aflăm nouă și nouă date despre roadele acestei silnicii oficioase. Și nu mai poate fi nici o îndoială, că ministrul *Dániel* a spus un neadever, când răspunzând la interpellarea deputatului *Meltz*, a zis despre brutală acțiune a maghiarisărei forțate, că ar fi numai o mișcare socială.

Aflăm acum cu multă plăcere, că se va face un paș energic și în contra acestei brutalități. Acțiunea se va porni la inițiativa cetățenilor noștri sași, aici în comitatul Sibiului. E vorbă despre o luptă, ce se va da în proxima congregație și în care avem nădejde, că vom vedea umăr la umăr, în frățiască solidaritate pe Români și Sași, luptând cu energie în contra maghiarisărei.

Eată un act, care este menit a forma începutul acestei lupte, ce credem, că se va urma în toate comitatele locuite de naționalități:

Representațiunea

adunării municipale a comitatului Sibiului în afacerea maghiarisărei numelor de familie.

Înalt r. u. Guvern!

Excelența Sa domnul ministru pentru comerț a constatat în public în ședința din 4 Februarie a. c. a casei deputaților din Budapesta, în răspunsul sen la interpellatiunea deputatului de Meltz, că în poporul maghiar există într'adevăr o mișcare socială cu scopul de a maghiarisa toate numirile nemaghiare de localitate și de familie, dar' fără ca aceea să aibă cât de puțin caracter oficial.

Prin circularul ministrului r. u. de interne din 5 Februarie a. c. numărul 13.221 sosit la acest municipiu, care cere ca adunarea municipală „să promoveze în cercuri cât mai extinse mișcarea salutară a maghiarisărei numelor“, — ne vedem siliiți și ținem de-a noastră patriotică datorință, ca un comitat locuit în partea cea mai mare de nemaghiari, a înainta către înaltul r. u. guvern cu toată supunerea această reprezentațiune, care cuprinde în sine din partea noastră totodată un răspuns principial în această afacere.

Prin circularul mai sus amintit caracterul ascuns oficial al mișcării pentru maghiarisarea numelui înăugurate cu rescriptul Ex-

Conferența discutând proiectul, a făcut unele modificări și întregiri, dintre cari cea mai importantă a fost, ca comitetul de cinci membri, contemplant în punctul 11, să aibă „ședința în Budapesta“, pentru cuvântul, că atunci se aflau acolo Români din toate părțile.

Încheiându-se discuțiunile, proiectul s'a votat și ca membri ai comitetului de cinci, cari se compună statutele și se organizeze încasarea ofertelor, s'au proclamat tot aceia, cari au făcut parte din comisiunea de cinci.

Și după acestea, ședința se ridică seara la șapte ore, în mijlocul unei înasufțări generale.

Cu acest act colonia română din Budapesta și-a terminat rolul, regulând începutul pentru crearea unui fond teatral român într'un mod cât se poate de corect...

Un frumos epilog al conferinței fu prezentarea de către deputatul Vas. Batean a unei liste de subscrieri pentru fondul proiectului teatru național, conținând suma de 2120 fl.

Cu drept cuvânt și cu justă mândrie a putut se încheie dar' „Familia“ raportul seu despre această conferință astfel: „În acest moment „Familia“ are sărbătoare... Și sărbătorează ei este sărbătorează națiunii“. (A se vedea „Familia“ din 1870, nr. 12). (Procesul verbal al conferinței, diupreună cu toate actele, în arhiva societății noastre în Brașov).

Comitetul de cinci, ales de colonia română din Budapesta, s'a întrunit în 5 Aprilie 1870 la dl Alexandru Mocsonyi.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Teatru român.

— Istoricul „Societății pentru fond de teatru român“ — de

Ioșif Vulcan.

(Urmare).

II.

Până a nu merge mai departe, însemnăm aici, că deputații noștri din vremile acelea cu atâtea entuziasm au spriginit ideea înființării unui teatru național român, că au adus-o și în discuțiile parlamentare.

Cu ocaziunea desbaterii bugetului ministerului de interne pentru an. 1870 și anume la poziția, unde ministerul cere o subvențiune de 59.000 fl pentru teatru național unguresc din Budapesta, — deputatul de vecinică amintire Ioșif Hodoș, ceru să se voteze un ajutor de 200.000 fl. pentru înființarea unui teatru național românesc.

Propunerea aceasta fu spriginită de deputații Sigismund Borlea, I. E. Căcu, Alexandru Mocsonyi, Stănescu și Babeș.

Deputații maghiari toți combătură propunerea și astfel aceea căzu.

Eată și un mic incident relativ la această discuție:

Când s'a desbătut în camera deputaților propunerea deputatului Hodoș, — unul dintre deputații maghiari întrebă în discursul seu, pă unde s'ar înființa acel teatru?

— La Brașov, — răspunse Hodoș numai decăt.

Peste câteva minute se scoală deputatul Brașovului Wä hter, și protestă fa contra acestui plan, căci — zise — Brașovul e un oraș săcesc.

La acest protest, „Telegraful Român“ făcu următoarea observațiune: „.....pentru-că se nu fie Brașovul acomodat pentru un teatru românesc? ... Au nu știe dl Wä hter, că societățile de teatre de limbă română, ce trec prin Brașov, se susțin mai numai de Români? Când în anii trecuți, ospitără societăți românești de teatru, ș'a la teatrală a fost plină de spectatori, cu toate-că domni sași din Brașov, pare-că sistematiceste nu voiau să vi-sitaze reprezentațiunile românești“. („Familia“ 1870, nr. 6 și 7).

Conferența coloniei române din Budapesta, convocată pe 28 Februarie 1870, s'a ținut în localul indicat.

Eată ce ne spune „Familia“ de atunci despre succesul acesteia:

„În sala aranjată frumos văzurăm cu bucurie adunat un public numeros, compus din bătrâni, bărbați și tineri, — ear' pe galerie avarăm plăcerea de a saluta și câteva dame, care — drept reprezentante ale frumseței — veniră să asiste la această conferință ținută în interesul artelor frumoase. Numărul celor prezenți se poate pune la șeptezeci, între cari erau mai mulți bărbați de frunte, deputați dietali, diregători dela dicasteriile mai înalte și alți cetățeni onorabili. Conferența se deschide după amezai la patru ore, aclamându-se președinte dl Gavril Mihályi, jude

la tribunalul suprem, ear' secretar Ioșif Vulcan. Făcându-se istoricul acestei chestiuni, conferența provocată la desbateră ei, și recunoscându-se în unanimitate necesitatea înființării unui teatru național românesc, — decise a lua măsurile necesare pentru realizarea ei și exmise din sinul seu o comisiune de cinci membri pentru compunerea unui program în privința aceasta. Membrii acestei comisiuni sînt domni: V. Babeș, Ioșif Hodoș, Petru Mihályi, Alexandru Mocsonyi și Ioșif Vulcan. Terminându-și comisiunea operatuală, acela se va tipări și împărțindu-se între toți membrii conferinței, se va convoca o altă conferință pentru desbateră operatului propus. Cu acestea conferența se încheie seara la șese și jumătate“. („Familia“ 1870, nr. 8, pag. 94; vezi și procesul verbal al conferinței, păstrat în arhiva societății noastre, la Brașov).

Comisiunea de 5 terminându-și lucrarea, a prezentat-o în conferința a doua a coloniei române din Budapesta, ținută la 28 Martie n. 1870, tot sub președinția lui Gavril Mihályi.

Eată acea lucrare:

„Program preparativ

la înființarea unui fond pentru teatru național român.

I. Se va forma o Societate pentru crearea unui fond spre a înființa un teatru român.

Spre acest scop:

II. Se exmite un comitet de 5 membri, care:

a) va elabora un proiect de statute pentru acea societate și-l va publica în ziarele

celestei Sale domnului ministru de comerț din 16 Februarie 1896 numărul 7, al Excelenței Sale domnului ministru de finanțe din 7 Decembrie 1895 numărul 83.042 și din 24 Septembrie 1896 numărul 2475, al Excelenței Sale domnului ministru de agricultură din 3 Iulie 1896 numărul 1176 și al Excelenței Sale domnului ministru pentru culte și instrucțiune publicată din 28 August 1896 numărul 2980, — a devenit public, în contrazicere cu asigurarea apriată a Excelenței Sale.

Chiar și într-o cât acele mișcări de asimilare se fac pe teren curat numai social, ele sînt o adevărată batjocură a toleranței creștinești și a iubirii de aproape, caracterul oficial al acestora însă vatămă egală îndreptățirea naționalităților din Ungaria garantată prin lege, la care nemaghiarii acestei țări au un drept cu atât mai mare, căci ei prin fidelitate neclintită către Monarch și patrie, prin conlucrare neobosită spirituală și materială pentru binele statului într-un trecut onorific de secole, precum și în timpul de față, de multe ori îndestul au documentat, că tocmai în individualitatea lor națională și numai pe lângă deplină conservare a acesteia, ei sînt cel mai bun sprigin al statului.

Evoluțiunea care s'a manifestat în Ungaria în deceniile din urmă prin aceea, că asupra vieții țerei a câștigat influență un curent soviniștic, care a pus toate puterile spirituale și materiale disponibile în serviciul unei cauze nemorale, a maghiarizării silnice, a fost plină de nefericire pentru stat și locuitorii aceleia.

Aceea a împiedecat progresul țerei, aceea s'a îngrijit de măsuri maghiarizatoare în loc de a procura pîne pentru țărani flămânzi, aceea a oprit tot meru în cale pe popoarele nemaghiare în lămurarea lor culturală, pacinică, binefăcătoare, a sîmănător mîhnire și amarăciune, din cauza referențelor nesuferite politice a cauzat emigrări în masă, ear' maghiarismului totuși au 'i-a adus întărirea intenționată, pentru-că nici-odată o armată nu a devenit puternică prin atragerea desertorilor.

Indicînd starea de iritațiune atât de adîncă și atât de îndreptățită de care sînt cuprinse toate popoarele nemaghiare ale Ungariei în urma măsurilor de maghiarizare din lunile din urmă și îndeosebi în urma ordinațiunii din chestiune a Excl. Sale domnului ministru de interne, cu toată supunerea și cu toată încrederea apelăm la înaltul r. u. guvern și ne rugăm, ca în viitor în interesul bine priceput al țerei să fim ocrotiți în posesiunea tuturor acelorora în cari fiecare stat de drept, apăsără și al nostru, trebuie să ocrotească pe cetățenii săi, a tuturor acelorora, pe cari, precum tocmai Maghiarii așa de elocuent a dovedit-o în parcederea sa și în istoria sa, trebuie ori-ce om de omenie să le respecte cu sfințenie, — în posesiunea moravurilor noastre, a numelui nostru, a cinstei noastre, — la cari nici-cînd nu vom renunța.

Ai înaltului r. u. guvern supuși.

* *

Această reprezentațiune prezentată la timpul său ca propunere, a fost desbătută în comitetul permanent al comitatului Sibiu, care 'și-a însușit-o. Astfel credem, că prin conlucrarea solidară a Românilor și Sașilor, va reuși să fie primită și în congregațiune și se va trimite tuturor comitatelor spre a se face pretutindenea aceleași demersuri.

Mai înainte s'a constituit, alegîndu-se președintele Iosif Hodoș, secretar subsemnatul, însărcinându-se acest din urmă și cu agendele de casar interinal.

Apoi s'a discutat compunerea unui apel, conform dispoziției din programul preparativ și stabilindu-se principiile ce avea să conțină apelul, cu redactarea s'a însărcinat secretarul.

La două zile, în 7 Aprilie, comitetul ținu a doua ședință, tot la d. Alexandru Mocsonyi, în care secretarul a cetit proiectul de apel, care apoi a fost discutat și adoptat.

Tot în această ședință, dl V. Babeș a fost însărcinat să compună un proiect de statute pentru societatea indicată în programul preparativ și a-l prezenta în una din ședințele următoare ale comitetului. („Familia” 1870, nr. 13).

„Apelul către publicul român” al comitetului, semnat de președintele Dr. Iosif Hodoș și secretarul Iosif Vulcan, cu datul de „Pesta 7 Aprilie 1870” s'a publicat în „Familia” nr. 13, același an, — precum și în alte ziare, de dincoace și de dincolo. Cităm îndeosebi „Convorbirile Literare”, care publicînd apelul, au atras atențiunea publicului „asupra acestei frumoase întreprinderi”.

În aceia se schitează istoricul chestiunii înființării teatrului național român, apoi se face apel la spriginul publicului și încheie astfel:

Crisa austro-ungară.

(După „Revue de Paris”).

IV.

(Urmare).

Acest partid se recrutează mai cu seamă din mica nobilime, pătunsă de spirit calvinist, și care în Ungaria este clasa politică propriu zisă. Partidul liberal a încheiat, sub direcțiunea lui Deák, compromisul; onoarea a rămas lui Deák, ear' profitul, partidului liberal, căci de 30 de ani e la putere. Un sistem electoral teribil de complicat — mai puțin de 800.000 de alegători din 17 milioane de locuitori — și apoi completat prin o presiune guvernamentală energetică, îi asigură puterea. Toate naționalitățile nemaghiare sînt ținute sub dependență sa economică.

Statul unguresc cuprinde trei părți distincte: Ungaria propriu zisă, — Croația-Slavonia, care se bucură de o oare-care independență în afacerile interne, și care e populată în marea ei majoritate de Slavi, — și orașul Fiume, care aparține negreșit Croației, dar' care este într-o situație specială, de oare-ce Maghiarii nu voesc să lase pe Slavi stăpâni pe singurul port al Ungariei. Însă, Ungaria propriu zisă nu cuprinde decît 48.61% de populație maghiară; restul se împarte între Slavi, Slovaci și Ruteni la nord și la nord-vest din țeară; Sîrbii la sud; Germanii în grupuri răspândiți pe toată suprafața țerei și mai cu seamă în Transilvania; în fine în Transilvania mai sînt încă și Români. Dar' dacă Maghiarii nu sînt nici jumătatea populației, antreprisele comerciale, agricole, industriale într-o proporție de 75%, și carierele liberale într-o proporție de 79—93%, sînt în mîinile lor. Sînt, cu alte cuvinte, o clasă de stăpâni, și toată sfortarea lor tinde să așeze și mai trainic dominația lor.

În dualism Ungaria a adus din prima zi o mare forță: aceea pe care 'i-o dă regimul sau parlamentar. Nu trebuie să 'i-se exagereze valoarea. „Majoritatea”, la noi, se compune din partidul care are mulți bani; minoritatea din acel care are foarte puțini... Micul număr de alegători împinge pe ambițioși de-a dreptul la cumpărare de mandate. Cine e bogat cumpără unul, pentru-că e un sport de gentilom; cine e sărac se îndatorează ca să cumpere, în speranță că în timpul celor cinci ani de durată va da peste vre-o afaceri lucrativă sau va căpăta o funcție bună. S'a putut ceti această mărturisire, în cursul verei trecute, într'un ziar al partidului dela putere. Însă asemenea accese de franchețe sînt rare, și de ordinul nu-i tocmai potrivit a contesta meritele parlamentarismului unguresc. Parlamentul însuși, nu înțelege gluma așa de departe. Tot vara trecută, aproape de un conflict de presentă, un șef al extremei stîngi a declarat, în plină cameră, înaintea ministrilor ce tăceau și a președintelui nepăsător, că parlamentul și Monarchul sînt două autorități coordonate, „cei doi suverani ai țerei”. Nu se ține acest limbaj în Austria.

În 1894, o divergență de opinii s'a produs între amîndoi suverani: parlamentul votase legile politico-ecclesiastice, cari atingeau conștiința foarte catolică a Regelui. Acesta notifică ministerului său, deși avea majoritatea, că-i retrage încrederea și încercă să formeze un minister deasupra partidelor, după tipul austriac. Majoritatea îi refuză încrederea, și obțin astfel dela Rege recunoașterea principiului parlamentar și sancțiunea legilor laicizatoare. Fermitatea parlamentului, unirea

„Nu este aci vorba despre posibilitatea unei realizări grabnice, pentru care și alte națiuni au avut trebuință de mai mulți ani; ci scopul și intențiunea noastră este numai de a înființa un fond, din care mai târziu națiunea se poată înălța un templu al Thaliei române

„De oare-ce însuși și până acum s'au făcut câteva contribuții și oferte spre acest scop, ear' altele tot se mai fac: ne rugăm de toți contributorii și oferitorii de până acum, precum și de aceia, cari și până la adunarea dela Deva ar dori să facă asemenea contribuiri sau oferte, să le trimită la comitetul subscris sub adresa secretarului său însărcinat cu încasarea banilor.

„Grentățile pot fi mari și multe, dar' voința firmă și constantă va pute delătura toate. „Să ne facem toți datorii — și vom pute realiza scopul dorit”. (Originalul apelului, în arhiva societății noastre la Brașov).

Apelul acesta a fost întîmpinat cu viață plăcere din toate părțile. Dovadă, scrisorile de adheșiune soite la secretarul comitetului, începînd din Bănat, Deva, Gherla, Ugocia și până în Maramureș.

Ziarele filo-române au salutat și ele cu bucurie mișcarea inițiată. Îndeosebi ziarul „Politik”, din Praga a făcut act de multă simpatie. Numai ziarele guvernamentale maghiare și germane s'au încercat în intimidarea pe Români. („Familia” 1870, nr. 14).

sa cu guvernul, au asigurat Ungariei superioritatea în monarchia dualistă.

Maghiarii au un patriotism național entusiast, un respect profund pentru ideea maghiară. Intodeauna au dorit să cucerească pentru națiunea lor, un loc prim pe marea scenă europeană, și intodeauna au refuzat să se tocmească asupra acestui punct. Ar fi, după-cum le propunea la 1865 contele Belcredi, ai cincilea într-o Austrie în care Cehii, Polonii, Germanii și Slavii dela Sud ar fi avut părți egale cu a lor, nu ajungea pentru ambiția lor. Au acceptat dualismul, pentru-că le da satisfacțiunea de mult timp urmărită, ca prin ajutorul resurselor monarchiei comune se facă figură în lume, și au făcut.

(Va urma).

1848.

Cronica anului.

Cluj, 1 Iunie.

Dieta s'a deschis în 29 Maiu n. prin o vorbire ungurescă cetită de comisarul reg. (Curios, că comisarul amintește de Ferdinand al 5-lea și nu primul!) S'au cetit propunerile regesti, dar' fiindcă uniunea era în locul al treilea, Maghiarii „strimbau din nas”. La propunerea lui Wesselényi făcută în adunarea națională din 28 Maiu, Maghiarii și Sécuii au erup în strigăte de: „unio”, „unio”. Deputații români n'au avut loc în adunarea generală; ei au fost și la guvern și la președintele dietei; în ambele locuri au fost primiți cu „complimente politice”. În adunarea a doua națională din 29 Maiu Alex. Bohățel, deputatul Hațegului, declară că instrucția sa sună pentru uniune, dar' ca schimb cere, ca națiunea română să fie recunoscută „cu aceleași drepturi politice ca cele trei”. Un deputat a declarat, că de oare-ce în proiect nu se află așa ceva, despre Români nu poate fi vorba. La a 3-a adunare au mai vorbit pentru Români din nou Alex. Bohățel și episcopul Leményi, dar' fără rezultat. Tot așa au păt și Sașii, zicîndu-li-se, că tot ce au cerut până acum se află în mesajul de tron, ear' de acolo înainte — se petiționează la dieta din Budapesta. Între așa împrejurări în ședințele aceste pregătitoare s'a proclamat uniunea. — În ziua următoare s'a ținut ședință dietală formală și după-ce s'a proclamat uniunea și aci, au ales (firește Maghiarii) o deputațiune de 24 membri, încredințându-o se aștearnă proiectul acesta de lege (uniunea) la palatin și la minister ca acestia se exopereze înaintea Regelui întărirea lui. În deputațiune sînt între alții: Alex. Bohățel și episcopii Leményi și Șaguna.

Pesta, 1 Iunie.

Regimentele au depus azi jurămînt de fidelitate Monarchului și constituției. Voluntarii sînt 11 mii.

(Org. Naț.)

Mihalt, 2 Iunie.

(Măcelul din Mihalt!) Grănițerii sécuii și gardiștii din Aiud s'au aruncat asupra mihălțenilor. Pricina a fost, că mihălțenii au protestat în contra intrării soldaților în sat. Viceșpanul 'i-a provocat să ceară uniune. Dar' mihălțenii au declarat, că ei vreau să fie credincioși Împăratului, și atîta a fost destul, ca soldații să puste în poporul adunat. 14

Între toate ziarele, mai înverșunat a atacat această pornire „Presse” din Viena, prin o corespondență din Budapesta, care de sigur a fost inspirată din cercuri ministeriale. („Familia” 1870, nr. 15)!

Însă de glaba. Ideea a prins din ce în ce mai mult rădăcini. Astfel un corespondent din Cluj al ziarului „Fedeștiunea” din Budapesta, a scris: „Ideea ridicării unui teatru național e bine primită pe aici de toți bine-simțitorii și realizarea ei e dorită cu cea mai mare sinceritate, și ne bucurăm cînd vedem, că excelența noastră inteligentă din Pesta a luat măsuri serioase pentru realizarea și efectuarea acelei idei... Împlinescă-și fiecare Român obligămintul său în proporțiune egală, care o datorește cultului național, viitorului și lui Dumnezeu și nu vor trece zeci de ani, până-ce vom ave un templu al Thaliei!”

(Va urma).

Aforisme politice

— Una la ai. —

Sila împedecă poate câteva transgresiuni, detrage însă chiar faptelor legale din frumusețea lor. Libertatea cauzează poate unele transgresiuni, dă însă chiar și vicului o formă mai puțin ignobilă. W. v. Humboldt.

au rămas morți, ear' mai mulți de 50 răniți, așa grav că mulți în aceeași zi au murit.

(Gaz. de Trans.)

Cluj, 2 Iunie.

În dieta de azi se aduse lege despre dreptul de alegere. Deputat poate fi orișicine — chiar și de ritul grec neunit, numai să aibă 24 ani și să cunoască limba maghiară. Transilvania va trimite la dieta Ungariei 73 deputați, cari au să se prezenteze la Pesta pe 2 Iulie. S'a pertractat și un proiect despre apărarea patriei.

(Gaz. de Trans.)

Frankfurt, 2 Iunie.

S'au prezentat mai multe proiecte de constituție pentru împărăția germană. Unul zice că parlamentul are să constee din două camere, ear' puterea executivă să fie depusă în mîna regelui Prusiei, Împăratului Austriei și un al treilea principe domnitor ales din partea parlamentului.

În Slesvig-Holstein se face tot posibilul pentru a se împăca cu Dania, și acumă prețind numai năile oprite de Dania.

(Gaz. de Trans.)

Praga, 2 Iunie.

Faimosul congres al Slovacilor se deschide azi. Numărul deputaților sosiți din toate țările loquite de Slavi trece peste 300. Toți oratorii au vorbit despre starea deplorabilă a Slavilor din diferite țări, accentuînd, că numai și numai unitatea îi poatemîntul.

(Gaz. de Trans.)

Neapol, 2 Iunie.

Regele a trimis 4000 de ostași la Calabria pentru a împedeca trimiterea ajutorului la Neapol. Albert trimite curier la regele pretinzînd să-i dea mîna de ajutor atît în bani, cît și în miliție, căci altfel îndată-ce va găta cu Austriaci cu toată puterea se va arunca asupra Neapolului.

Generalul piemontez Bava, unul dintre cei mai puternici inimiți ai Austriacilor, este denumit de generalisim pentru toate oștirile italiene.

(Gaz. de Trans.)

Cluj, 2 Iunie.

Deputațiunea de o sută a Românilor a prezentat dietei petițiunea națiunii în forma, în care s'a stabilit la Blaj. La adunarea din 29 Maiu președintele dietei a avisat statutele despre petițiune și împreună cu petițiunea Sécuiilor a fost dată la o comisiune. Tot în acea zi după amiază, într-o ședință premergătoare dietei s'a desbătut rugarea Românilor. Desbateră a ținut o oră și jumătate. Președintele Wesselényi anunță, că el nu cunoaște popoare, ci numai o Ungarie unită. Deputațiunea numai atîta a folosit, că Ungurii încep a ave respect de Români.

(Gaz. de Trans.)

Chestiuni școlare.

Un examen vrednic de laudă.

Duminecă, 29 Maiu n. a. c., s'a ținut examenul de vară la școala poporală gr-cat. din parochia Sibiului, sub preșidul reverendissimului domn protopop Ioan V. Russu, mult meritat bărbat al nației noastre, încarunț în fapte bune de tot felul, ale cărui fapte, îndeosebi cu privire la organizarea și înaintarea cauzelor bisericești-școlare în protopopiatul Sibiului, istoria va ave să le înregistreze cu litere neșterse.

La acest examen a luat parte un număr frumos de inteligență și popor, bărbați și femei.

Sala școlii, mobilele, recușitele de învățămînt, elaborele școlarilor și învățătorului, între cari și lucrurile de mîna ale școlărițelor, făceau o bună impresie asupra celor prezenți.

Examenul s'a început la 3 ore d. am. cîntîndu-se „Împărate ceresc”, după care dl cooperat parochial Nicolau Togan a examinat din obiectul religiei și moralului. Sfirînd domnul catehet, o școlăriță a declamat o „Ođă” religioasă de Const. Negruzzi și s'a procedat la examinare din toate celelalte obiecte de învățămînt, după fiecare cîntîndu-se sau declamîndu-se câte o poezie acomodată.

A examinat tînrul Ioan Ciolan, pedagog de curs. III. în Blaj, care dela fațutul lui Martie a sîplinit pe învățătorul Romu Simu, căruia a trebuit să 'i-se dea un concediu pentru restaurarea sănătății.

Di Ciolan prin procedura sa peste tot și prin rezultatul dovedit aîmpus tuturor convingerea, că e bine pregătit pentru cariera învățătorescă, că e silitor și cu tact.

La fine reverendissimul domn protopop constatează rezultatul examenului, pe care îl declară vrednic de laudă. Ține apoi o vorbire lungă și frumoasă despre folosul învățării, despre datorințele părinților față de creșterea fiilor, îndeosebi pentru trimiterea lor în mod regulat la școală. Amintește căte străduințe și căte jertfe s'au făcut până s'a văzut gata edificiul acesta frumos de școală,

până s'a putut sistemisa un salariu corespunzător împrejurărilor dela oraș pe seama învățătorului, cum și a se ține învățătoare pentru lucru de mîna pe seama fetițelor — tot atâtea lucruri bune, pentru a căror ducere în îndeplinire cea mai mare parte a poporenilor n'a contribuit și nu contribuie nimic; și acum — la lucru gata — măcar copiii să 'și-i trimită regulat la școală, pentru-că numai cu chipul acesta școala își poate ajunge scopul său mareț.

Examenul s'a sîrșit la 6 ore, împărțindu-se copilor premii și rămînînd toți cei de față cu convingerea că această școală, cu toate-că nu 'și-a avut până la finea anului școl. pe învățătorul său, totuși sub paza neadormită și desinteresată a dînsului, n'a suferit.

Asistentul.

CRONICĂ

Sibiu, 1 Iunie n.

Din cauza sîntei sîrbători de mîne, numărul proxim al foil noastre va apăre numai Vineri seara.

Românii în America. O abon-

nență din America a „Foil Poporului” ne trimite următoarea scrisoare, pe care o dăm întocmai:

Munhall Pa, 15 Maiu 1898.

Sîrbărea Sf. Paști alor 5 Români din America, Homestead Pa: Silvia Nicoară, Michailă, Gavrilă, Vasile Șerafin și Veneamin Muntean, în ziua de Paști la 8 ore dimineața s'au dus la Sf. biserică rom-cat., ascultînd d-zeasca slujbă, la 11^{1/2} ore întorcîndu-se la casa unui creștin slovac Ioan Ulișny, am prînzit și ne-am petrecut cîntînd mai multe poezii și versuri naționale, precum și „Deșteaptă-te Române”, „Astăzi fraților Români”, a „Dlui Lucaci” etc. fără de a fi conturbați de gendarmi, polițai sau alți domni împînterșiți. Cu distinsă stimă: Silvia Nicoară.

Prigonire nedeslășită. Sînt câteva zile de cînd am dat o știre despre arestarea și exortarea tînrului advocat român din Hida la Huedin. Curios lucru, de atunci, 26 Maiu și până în ziua de azi n'am mai primit nici o informațiune asupra acestui grav cas de prigonire. Ce se fie cauză?

Oaspeții princieri la expoziția din Paris. Multă bătaie de cap îi cauzează guvernului francez chiar și numai sălăsluirea oaspeților princieri, cari vor cerceta expoziția din Paris la 1900. La început au voit să aranjeze pentru oaspeții princieri o aripă a Tuilerilor. Acum proiectează să cumpere palatul contelui Potocki. Acest palat este unul dintre cele mai splendide edificii ale Parisului. Planul zidirei 'i-a făcut renumitul arhitect Jules Ravau, după palatele patriciilor din Florența și Genua. Palatul Potocki este zidit în cartierul Champ-Ellysées. Singur portalul acestui splendid palat e prețuit la 100.000 franci.

Fiasco. Într-o fosie ungurescă cetim despre fiasco ce 'i-au îndurat convocatorii și cu ei deodată nimbul unei adunări din Vaș. În această adunare era să se protesteze sus și tare contra tălăvirei prin tînă a idolului lui Kossuth în legătură cu afacerea Lepsényi. De joare-ce Lepsényi este preot, adunarea s'ar fi îndreptat cu proastele ei vehemente și în contra preoției catolice. La adunare, la care au fost convocați toți dignitarii orașului afară de convocatorii nu s'a prezentat nimeni. Locuitorii din Vaș au arătat cu aceasta, că cultul lui Kossuth nu a prins rădăcini între ei. Preoțimea se vede, că e mai moderată kossuth-istă. Foata ungurescă se miră de acest fiasco, cauzat din neînteres față de Kossuth, desi Vașul a dovedit totdeauna un bun și adevărat patriotism.

Aniversarea comunei. Din incidentul aniversării căderii comunei socialiste din Paris, s'au produs cîmiori vehemente între partizanii ai adversarii lui Rochefort în cimiterul Père-Lachaise, unde socialistii revoluționari au voit să înecoroneze mormintele soților căzuți în lupta din 1871. Poliția 'i-a împînterșit.

Sour și ungurește. Comisia de revizuire a băncei „Országos Korona Takarékpénztár” din Budapesta a convocat pe Duminecă o adunare extraordinară, cu un singur punct de program, destituiră directorului, care se vede treaba, că nu a condus banca pentru binele obștei ungurese. Adunarea a fost teribil de lărmuitoare. Patrioții nostri s'au înfocat așa de mult în discuțiile materiale, încît un domn, în care clocotea mai vehement sângele lui Arpád, a ridicat băta asupra unui soț în suferințele destituției. În urma acestuia s'a născut o gălgăie atît de jidovească ungurescă și înjurături reciproce atît de cavaleresti, încît a întrevinit poliția și adunarea s'a încheiat fără nici o decisiune. A fost scurtă adunarea, dar' ungurescă.

Demonstrații contra guvernului unguresc. În 30 l. c. social-democrații austriaci 'și-au ținut adunarea de partid în Linz. Cu această ocazie 'și-au exprimat disprețul și revolta față de guvernul unguresc, prigonito-

rul culturale și libertății. Totodată și-au exprimat simpatia față de frații de un principiu din Ungaria.

Oncarea lui Lepényi. Partidul popular a ținut zilele acestea o conferință secretă, în care a hotărât să ceară dela parlament satisfacție pentru păruiala ce a îndurat-o Lepényi. La cas, că parlamentul va denega satisfacția, se zice, că partidul lui Lepényi va duce chestia până la împărat. Să vedem cum se vor mai lua de cap patrioții ei între ei.

Emirul din Bokhara. Un exotic oaspe va avea în curând Tarul Rusiei. Emirul din Bokhara îi face vizita, care va dura două săptămâni. Atâta are adevărat de gând să petreacă în Petersburg. Causa vizitei este, se vede, prețului personal primul exemplar al noului ord. „Tarul Alexandru al III-lea” Emirul Bokharei poartă numele: Mirza-Said Abdul-Ohad Bogodur khan. Aceasta este prima lui călătorie în Europa.

Transportarea principesei Maria Luisa. La intervenirea regelui Luitpold al Belgiei s’a conștient, că Maria Luisa se poate părași sanatoriul în care este instalată și totodată teritoriul austriac. Maria Luisa se transportă la castelul din Lacken, unde va trebui să stea retrasă de toată lumea până după cununia fiicei sale. Mama principesei a și sosit acolo.

Ploi. Din mai multe părți ale țării ne vin știri despre ploi colosale. Mai mare a fost tempestatea Sâmbătă între garile Aghires și Nadeșul-unguresc, unde torentul de ploaie a fost atât de cumplit, încât pârăile eșindu-și din alvii au nămolit câmpul. Apa a exundat și a spălat umplutura dela calea ferată. Trenul accelerat care venea dinspre Budapesta a fost oprit la gara Aghires. Cu întârziere de 7 ore și-a continuat apoi calea spre Cluj. În România încă continuă a ploua.

Luni noaptea a căzut în București o ploaie torențială, care a durat mai multe ore. Foarte multe strade au fost inundate. În comunele Orbeni și Drăgușeni, căzând ploaie cu grindină, a distrus vre-o 140 de hectare viie și 11 hectare pruni. În comuna Radoști, județul Teleorman, a căzut ploaie cu grindină de mărimea unui bob de porumb.

Știri mărunt. Trenul accelerat ce mergea din Budapesta spre Serbia, în apropierea comunei Râjla, s’a ciocnit cu un tren de povară. Multe persoane au fost rănite.

— La gara din Luzern un tren, care a sosit pe nesimțite, a omorât mai mulți lucrători, ear’ unii sânt grav răniți.

— Din toate părțile Europei se anunță scăderea continuă a prețurilor cerealelor.

— În 21 Iulie, principele Ferdinand cu principesa Luisa și micul principe Boris, vor face vizită la curtea din Petersburg.

Avis. Toți aceia, cari au binevoit a subscrie acți la institutul de credit și economii Bihoreana, sânt rugați respectuos și pe această cale, ca în înțelesul punctului 5 din prospectul pentru înființarea institutului sus-amintit, să binevoiască a plăti cel mult până în 12 Iunie 1898 st. n. rata a 2-a de 20%, din valoarea nominală a acțiilor subscrise, ca apoi fiind îndreptățiți a cere înregistrarea firmei, să putem pune la cale cât de curând înactivarea Bihorenei.

Pentru orientare amintim și aceea, pentru ratele cari nu s’au numărat la termenul fixat, sânt de a se plăti 6%, interese de întârziere și direcțiunea la cas de lipsă poate chiar și anula acțiile, a căror rate restante nu s’au plătit nici după 2 provocări; în cazul acesta sumele plătite mai înainte cad în folosul institutului.

După restul de 70% din capital, dela ratele plătite înainte de termen, institutul plătește interese de 5%. Oradea-mare, 2 Maiu 1898. Iosif Vulcan, președintele direcțiunei. Dr. Coriolan Pap, director executiv.

VIEAȚA SOCIALĂ.

Din Avrig.

Primim invitare la concertul împreunat cu declamare și teatru, ce-l va aranja corpal didactic din Avrig, cu concursul unui grup de pedagogi din seminarul „Andreian” din Sibiu, Luni, în 25 Maiu st. v. 1898 (a doua zi de Rosalii), în pavilionul din grădina „Borger”. Venitul curat este destinat pentru scopuri de binefacere. Începutul la orele 7½, seara. Prețul de intrare: de persoană, locul I. 40 cr., locul II, 50 cr., locul III, 30 cr. Suprasolviri benevoale se primesc cu mulțumiri și se vor cuita pe cale xiaristică. Bilete de intrare se capătă seara la cassă.

Program: I. Concert: 1. „Cântecul marinarilor”, de T. de Flondor. 2. a) „Ziua a apus”, de *; b) „Vino lele”, de I. Vidu. 3. „Cântec de jertfă”, de L. van Beethoven. 4. „Eată ziua triumfală”, de W. Hummel. 5. „Țiganul împărat”, anecdotă populară de Th. Speranță, declamată de I. Ivan. 6. „Hora ploaia”, de G. Dima. 7. „Zorirea”, de *; 8. „Marșul cântăreților”, de C. G. Porumbescu.

II. Teatru. „Rusaliile”, vodevil într’un act, de Vasile Alexandri. Persoanele: Dl Ionus Galuscus, vechilul moșiei și profesorul școalei din sat; dl I. Racotă. Tachi Răsvrătescu, suprefect; dl G. Baltes. Toader Bui-năciță, vornic de sat; dl N. Spăriea. Susana,

nevasta lui Toader; d-șoara A. Prada. Vasile Veveriță, fruntaș; dl V. Corcode. Gheorghe al Saftei, țărăn; dl S. Berghia. Ungendarm: dl Sim. Berghia. Catrina, țărancă; d-șoara A. Cădea. Țărani, țărance. După producțiune urmează dans.

Petrecerea din Hunedoara.

După-cum s’a anunțat în prețuita „Tribuna”, Sâmbăta din 28 Maiu st. n. a fost aleasă ca zi de bucurie pentru Românii din Hunedoara și jur, — căci pe ziua aceasta tinătrul cor vocal al bisericei gr-or. române din Hunedoara, sub conducerea harnicului învățtor Ilie Mihaiu a fixat aranjarea unei petreceri de vară, care să se înceapă cu un concert. Ziua fixată a sosit. Corul a executat în mod vrednic de laudă întreg programul. Cu deosebite merite toată lauda învățtorului Ilie Mihaiu, care pe lângă aceea, că a condus iscusit întreg corul, ne-a delectat și cu cântarea rolului de „Solo” din pătrunzătoare doină „Moșul la drum”, precum și cu cântarea frumoasei „Doina Oltului”. Mult a plăcut apoi dialogul „Neguștorul și Nărodul”, predat foarte bine din partea coriștilor Boldin și Șoimoș. După concert a urmat dansul, început cu vesela „Horă”.

Înainte de a încheia scurțul raport, nu mă pot răbda să nu spun un lucru. Zilnic cetesc rapoarte despre petreceri și aproape toate au la sfârșit lista participătorilor. Deși eu aflu acest fel de raport prea șablonat, când am plecat la petrecerea din Hunedoara m’am hotărât a adauga și eu la raportul ce-l voi face lista particularilor, aici mă gândeam, că pentru-ce să nu fiu și eu odată cavalier, care să recomande lumii mari gentilele domnișoare și st. doamne de pe aici?

„Mi-am și alcătuit lista — dar’ am și pățit-o. Lista întregă abia conținea 10—12 nume. Se nu se crează însă, că de toți și de toate am fost numai atâți. Am fost mai mulți și mai multe, dar’ eu am avut nefericirea să-mi alcătuiesc lista după „sistemul” exprimat prin „Dintre gent. domnișoare am remarcat între altele”.... Și apoi m’a păcălit „sistemul”, căci dintre cei chemați și cele chemate a fi remarcate — foarte puțini au binevoit a participa la petrecere.

Ca să contrabalansez această neisbândă a mea, mi-a venit în minte ideea — poate originală, de aceea a fost nerealisabilă — să alcătuiesc lista celor absenți. Am și început, dar’ ear’ am pățit-o, căci la urmă m’am pomenit cu o listă cât o broșură, pe care de sigur nu mi-o pute publica on. „Tribuna”, numai în cazul dacă la foaia regulată adăuga un supliment.

Și acest lucru nu-l pot cere, de vreme-ce eu na aflu nici un merit în absența dela petrecere a unei mare părți din inteligența și poporul din Hunedoara, precum și a întregii inteligențe din jur.

Să sperăm, că cu altă ocazie și inteligența și poporul din Hunedoara și jur va ajunge la convingerea, că nu e bine să întoarcă zisa „strîni la rînduri și largi la inimă” în „largi la rînduri și strîni la inimă”. Vili.

ECONOMIE.

Povețe despre stîrpirea peronosporiei și gargarîțelor de viie.

(Urmare și fine).

Stropirea dîntău urmează a se face cât mai de timpuriu, prin Maiu, până a nu se fi răspândit peronospora, la tot cazul mai înainte de înflorirea vișelor. Neapărat este a stropi de două-ori cel puțin sau și mai bine de 3—4 ori.

Stropirea a doua ar trebui făcută după înflorire, prin Iunie. Cu începerea lui August urmează stropirea a treia și cerend trebuința, prin Septembrie a patra. Stropite ar trebui toate frunzele și cele-lalte părți verzi. Rîndurile viei trebuie stropite de amîndouă laturile, așadar’ dedouă-ori.

2. Tulumba se nu se țină aproape de vițele de stropit. Licidul să acopere frunzele cu picături cât mai deopotrivă și dese, de mărimea grăunțelor de păsat, semănând a rouă măruntă. Picături mari, cari s’ar prelinge înspre marginea frunzelor, lasă goluri și astfel nu scutesc frunzele în deplin. În urma stropirii frunzele se nu fie cu totul ude.

3. În viile aflătoare pe coaste piezișe stropirea se se facă mergend din jos în sus, nu și întors.

4. Nu este ȳrtat a stropi pe timp ploios și mai ales pe când plouă. Dacă ploaia ar fi spălat frunzele deja stropite, se va stropi din nou.

Stropirea isbutește mai ales dacă se face seara sau dimineața pe timp uscat, liniștit și fiind cerul senin.

5. Stropire ar trebui viile din întreg hotarul, cum și vițele din toate grădinile comunei, de oare-ce vițele cari ar

fi rămas nelecuite, fie și numai pe alocurea, ușor răspândesc peronospora mai departe, amenințand cu pustiire viile mai înainte sănătoase ori stropite.

Cu începere din anul de față, așa știm din isvor sigur, se vor pedepsi cu asprime, amăsurați statutului comitatens, toți cari nu și-ar fi împlinind datorința prescrisă contra peronosporiei.

Așa fiind, primăriile comunale și viierii vor lucra înțelepțește, aplicand contra peronosporiei negreșit și din vreme stropirea descrisă, atât de lesnicioasă, ieftină și de mare folos.

Remâne să adaugem, că prin viile mai multor comune au dat năvală un fel de gândaci verzi, numiți gargarîțele vișei, cari foarfecă tinerele mlădite cu grămadă. Cel mai îndemănatic și sigur mijloc este a scutura, des de dimineață, aceste gargarîțe pe pânzături așternute jos. Urmează stringerea și aruncarea gargarîțelor în foc sau apă ferbinte.

Dela comitetul central al „Reununeii române agricole din comitatul Sibiului”. Sibiu, 8/20 Maiu 1898.

D. Comșa, V. Torășianu, președinte, secretar.

Posta Redacțiunei.

Dlul Dr. Tr. Putici în Timișoara. Răspunsul DV. întârziat din lipsă de spațiu, se va publica cât mai curind.

Viena, București, etc. Fiindcă directorul nostru a fost puțin bolnav, sînteți rugați a fi cu indulgență pentru întârzierea răspunsului așteptat.

Mai nou

Războiul ispano-american.

Știri sensaționale despre afirmativa luptă dintre Spaniolii și Americani, se desminte, constatandu-se că nu s’a dat nici o luptă. Totul a fost o manevră de bursă, pusă la cale de agenți, probabil Jidani, bine plătiți. Această seducere a publicului s’a putut face în urma serviciului slab de informațiuni. Cât de defectuos e informată Europa despre mersul războiului se poate vedea și de acolo, că din depeșile sosite ieri și azi nu se poate ști pozitiv nici aceea, că unde se află de prezent flotele beligerante. Despre operațiuni nouenu este nici o știre.

Unele depeșe aduc știri privitoare la alianțe. Corespondentul lui Times depeșează din New York, pe base de informațiuni sigure, că între Anglia și Statele-Unite nu există alianță și nici nu s’au făcut demersuri în privința aceasta. De altă parte din Washington se anunță, că Franția și Statele-Unite au încheiat o convenție reciprocă, referitoare la import de cărnuri, poame, lemne, vinarsuri etc.

Bibliografie.

La „Tipografia”, soci etate pe acțiuni în Sibiu, s’a aflu de vînzare următoarele noutăți musicale:

- Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu. 1.—
- Țărâncuța. Cântec popular pentru voce și piano de Costache Molnaru. 50.—
- Hora înfrățirii, pentru piano de P. G. Nițescu. 75.—
- La tine copilă dragă. Romanță de Droianu. 50.—
- Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann. 50.—
- La blonde. Polca mazurca pentru piano de Sigismund Paulmann. 50.—
- Turda. Marș patriotic de Paulmann. 50.—
- Hora reginei. De Sigis. Paulmann. 25.—
- Sărba păpușelor. De Sig. Paulmann. 25.—
- Marș turcesc. De Sigis. Paulmann. 25.—
- Intermezzo pentru piano de M. Capșa. 50.—
- Les fleurs de Maiu. Valse de Ant. Cirillo. 1.—
- Sărba oficerilor. De C. Dimitrescu. 50.—
- La fille du Marin. Vals de Ivanovici. 1.—
- Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps. 75.—
- Liniste. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide. 1.—
- Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo. 75.—
- Singurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo. 75.—
- Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi. 25.—

- Inistitutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker. 1.—
- Sărba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu. 50.—
- Sărba mirilor. De C. Dimitrescu. 50.—
- Inbuleul. Marș de Gh. Fotino. 75.—
- Surorile. Hora de Gh. Fotino. 50.—
- Elisa. Polca franceză de G. Ionescu. 50.—
- Zéphir. Polca mazurca de G. Ionescu. 75.—
- Souvenir de Zürich. Polca mazurca de Anton Kneisel. 50.—
- Pas de quatre original. De Mayer Lutz. 50.—
- Gavotte de la Princesse „Marie”. De Michel Margharitescu. 57.—
- Ai plâns și tu v’odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu. 50.—
- Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu. 50.—
- Pictoriilor! De E. I. Alexandrescu. 50.—
- Un fir electric. De E. I. Alexandrescu. 75.—
- L’Affection. Polca franceză p. piano de C. D. Belortu. 50.—
- De Braila a Gènes. Galop pentru piano de C. D. Belortu. 50.—
- Sărba Bucureștilor, pentru piano de Ioan D. Burlan. 50.—
- Sărba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan. 50.—
- Didi. Polca mazurca pentru piano de Ioan D. Burlan. 75.—
- Isvorul. Romanță pentru voce și piano de Dimitrie St. Cristide. 50.—

La comendele din afară se se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear’ pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Sosii în Sibiu.

În 1 Iunie n. 1898.

Hotel „Împăratul Romanilor”: Kramer cu soția, vice-colonel din Alba-Iulia; Kugler, vice-colonel din Cluj; Dan, protopop Nemes, notar public din Făgăraș; Horvath din Oradea-mare, Brunner din Brunn, Wilczek din Viena, Krauss din Budapesta, comercianți.

Hotel „Neurhrer”: Schiller, Kertesz, Bognar, sublocotenenți din Budapesta; Resser, comerciant din Brașov.

Hotel „Meltzer”: Thalmann, preot din Recliu; Dalagio privatier din Brașov; Müller, inginer, Fischer, antreprenor, din Cluj; Pinder, econom din Cârța; Freund, voiajor, Braun, comerciant, Viena; Gutur, student din Râhau.

Hotel „Habermann”: Stefani, privatier din Cisdădie; Hametes, sergent-major din Klagenfurt.

DR VUIA,
medic curant la
Băile Herculane (Mehadia)
a început [1191] 2—3
consultațiunile obicnuite.

Medic român în Karlsbad.

Med. univ.

Dr. Romulus L. Craciunu,
medic clinic în spitalul univers. imp. reg. din Viena (clnica dlui consilier de curte prof. Neusser), specialist pentru morburile interne, medic al asociațiunei pentru îngrijirea studenților morboși din Viena. Protector: Maiestatea Sa Împăratul etc. etc.

Ord. din 1 Aprilie — 1 Octomvrie dela orele 6—9 a. m. și dela 3—5 p. m. în Muhlbadgasse, casa „Schwarzes Ross”. [899] 26—

Medic român în Karlsbad.

Med. univ.

Dr. Nicolae Comșa.
KARLSBAD,
„Weinhaus Sprudelgasse.” [1031] 15—

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 30 Maiu n. 1898

Săminte	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
	dela	până	dela	până
Grâu				
Băntănesc vechiu	75	—	76	—
Grâu dela Tisa	75	13 85	13 45	13 85
Grâu „Pestă”	75	13 80	13 40	13 85
Grâu dela Alba-Reg.	75	13 85	13 50	13 85
„Bacica”	75	—	76	—
Grâu ung. de Nord.	75	—	76	—

Săminte, vechi ori nouă	Sotal	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
			dela până
Săcară		70—72	9 40 9 50
Ora	de nutreț	60—62	—
„	de vînzare	62—64	—
„	de buze	64—66	—
Ovăz	—	89—41	7 60 7 90
Cucuruz (porumb)	—	—	5 60 5 65
„	de altăsoia	—	5 55 5 60
Meiu	—	—	—
Hrișcă	—	—	—

Grâu	Sept.-Oct.	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
			dela până
„	Sept.-Oct.	13 30	13 85
Cucuruz	Sept.-Oct.	5 58	5 62
Ovăz	Sept.-Oct.	—	—
„	Sept.-Oct.	—	—

Hedonete diverse	Wesal	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
			dela până

Prețul pe 100 abligrama.	Săm. de trif.	Lucernă ungurească			
	"	roșie			
	Olea de rap.	rafinat			
	Uns. de porc	dela Pesta	64 50	65 50	
	"	dela țeară			
	Silindă	avîntată			
	"	afumată	60	61	
	Săm				
	Preuș				
	Lătar	alaven, nou			
	"	băntănesc			
	Miere	brută			
"	galbînă străcurată				
Ceară	de Rosenau				

Cursul pieței din Sibiu.

Din 1 Iunie n. 1898.

Hârtie-monetă română	Cump.	9 47 vînd.	9 53
Lire turcești	—	—	—
Imperiali (16 R ² aur)	18 95	—	19.—
Ruble rusești 100 a	126 50	—	127 50
Galbeni	5 60	—	5 66
Napoleon-d’ori	9 50	—	9 50
100 Marce germane	58 50	—	58 90
Livre sterling	11 90	—	12 05

Bursa de Budapesta.

Din 30 Maiu n. 1898.

Renta de aur ung. 6%	—
„ 4%	—
„ ung. val. cor. 4%	100 25
Imprumutul căilor ferate ung.	121 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	122 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	102.—
Bonuri rurale ung.	98.—
„ croate-slavone	99.—
Obligațiunile desp. regalilor	101 50
Imprumut cu premiu ung.	156.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	140.—
Renta de hârtie austriacă	102 50
„ de aur austriacă	102 25
„ de aur austriacă	123 50
Losuri austriace din 1860	100 25
Acțiunile băncii austro-ungare	955.—
„ de credit ung.	—
„ de credit austr.	—
Scrisuri fondare ale institutului de credit și economii „Albina”	102.—
Argintul	5 68
Galbeni împăreștești	5 65
Napoleon-d’ori	9 54
Mărci 100 imp. germane	58 50
London 10 Livres sterlingi	120 50

Bursa de Viena.

Din 30 Maiu n. 1898.

Renta de aur 6%	122 20
„ 4%	122 20
Renta ung. v. c. 4%	100.—
Imprumutul căilor ferate ung.	122.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	101 75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	121 60
Bonuri rurale ung.	98.—
„ croate-slavone	199.—
Imprumut cu premiu ung.	156.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	150.—
Renta de hârtie austriacă	102 45
„ de aur austriacă	101 80
„ aur austriacă	123 50
Losuri austriace din 1860	100 25
Acțiunile băncii austro-ungare	955.—
„ de credit ung.	—
„ de credit austr.	—
Argintul	5 68
Galbeni împăreștești	5 65
Napoleon-d’ori	9 54
Mărci 100 imp. germane	58 50
London 10 Livres sterlingi	120 45

Bursa de București.

Din 18 Maiu v. — 4 ore p. m.	Cassa
Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib)	09
Oblig. de stat C. F. R. 6%	100
Renta rom. Rural. conv. 6%	100
Imprumutul municipal 5%	97
Scrisuri func. rurale 5%	—
Idem urbane 7%	—
„ 5%	102
„ 6%	87
Banca Națională (100 lei vînz. intr.)	1463
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vînz.)	420
Soc. de Asig. Nat. (200 lei vînz.)	113
Soc. rom. de reasig.	106
Soc. rom. de con. (250 lei vînz.)	280
Oblig. Cassei Pensiuilor	280
Agio	—

Schimb.

Londra 3 luni	—
„ cek	—
Berlin 3 luni	—
„ cek	—
Viena	—
Agio	—

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baileș. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. M. Dreesen.

Cele mai nobile
Vinuri de pe colinele Ardealului
(curate)
din vestitele pivnițe ale lui
IOSIF B. TEUTSCH
în Sighișoara,
se pot capăta în Sibiu la JOHANN BILLES.

Boalele de plumâni

(Catarrh chronic și oftică de plumâni) sînt curabile prin „Glandulën“ care are efect excelent și este cu totul nestrîcios.

Glandulën-ul este mijlocul cel mai eficient la ori-ce formă de boală de plumâni. Urmările lui splendide se constată și în cazuri de boale vechi, înaintate, de cătră sute de bolnavi curați și de cătră medici.

Glandulën-ul este mijlocul cel mai rațional cunoscut până acum, căci el e materia prin care natura vindecă în corp însuși boalele, organismul se îmbolnăvește numai atunci, dacă cantitatea aceluia nu e îndestulătoare. Prin introducerea lui se ajută născuța spre însănătoșare.

Glandulën-ul nu este un mijloc chimic, artificial, care se aibă efecte secundare neplăcute și nedorite, este cu totul nestrîcios, chiar și după o folosință de durată lungă.

Glandulën-ul se fabrică în fabrica chimică a urmașilor lui Dr. Hofmann, Meerane i. Sa., din glandulele bronchiale (de plumâni) de animale sănătoase, în formă de tablete (o formă plăcută de luat). Fiecare tabletă de 0.25 gr. cuprinde: 0.05 gr. Glandulën, corespunzător 0.25 gr. substanță de glandule, 0.20 gr. zahăr pentru gust.

Glandulën-ul este scutit prin lege și patentat, trebuie să ne păzim de imitații. Numai Glandulën-ul cuprinde — în formă neschimbă — întregul material de vindecare al glandulelor. Se capătă aproape în toate farmaciile a fl. 2.75 pentru 100 și fl. 1.50 pentru 50 de tablete. Unde nu se află să se adreseze la:

Depozitul principal: [1144] 4—10

farmacia Diana (Fonagy József), Budapesta, VII.,

dela care la dorință se trimite gratis și franco broșuri speciale și rapoarte dela medici și bolnavi curați.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni din Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de

Sava Popovici Barcianu.

Edițiunea a cincea

revidată și completată

de

Dr. Danil Popovici-Barcianu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având la fine și un mic vocabular german-român costă numai 1 fl. 40 cr. plus 10 cr. porto.

Hârtie
pentru
scrierea de model la examen
(Propise)
se află de vânzare la
„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.
100 bucăți 65 cr.

Tochmai a apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni din Sibiu:

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

și
MODURILE SOLUȚIUNII SALE

IN

UNGARIA

DE

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC
în
ECONOMIA RURALĂ

compus de
cel 12 prețuri întinse în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

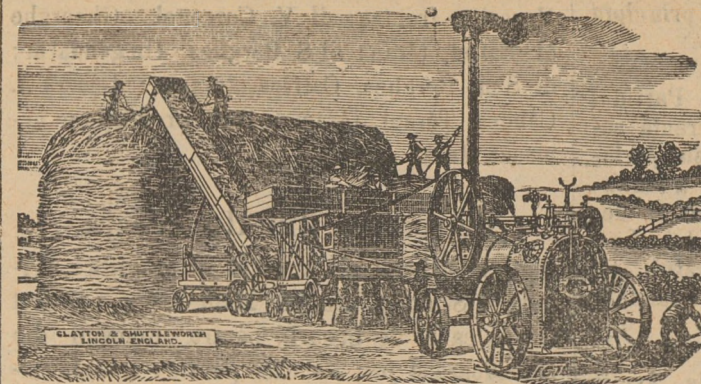
COMASĂRIILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postală câte 5 cr. mai mult.

Garnituri

pentru

îmblătit cu vapori

dela

Clayton & Shuttleworth.

Representanța

Carol F. Jickeli,
Sibiu. [1160] 5—

ANT. REISSENZAHN,

fabrică de mașini agricole, turnătorie de fer și metale,

Budapesta, VI., Eötvös-utca 58.

Cele mai noue rezultate pe terenul invențiilor.

Mașină cu 2 cai pentru traserat și așezul grăului, cu toabă lată de 22", cu aparat de încălzire în saci montat pe un deposit de globuri patentate. Doi cai ușori sînt destul pentru punerea ei în mișcare și lîferează grâu curat pentru piață. — Recomandă și alte garnituri pentru traserat, cu cai ori vapor, mașini de secerat și cosit, precum și mașini de semănat de construcția cea mai nouă, mai departe tot felul de alte mașini și unelte economice, fabricat propriu. [1178] 3—3

Cu cataloage ilustrate și oferte, la dorință, servește gratis și franco.

Mare alegere

Anunț de deschidere!

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. publicului, că am deschis în piața de aici **Piața-mică nr. 2**, în localul mai înainte Anton Demeter o

prăvălie de manufactură și mărfuri curente

sub conducerea domnului Anton Demeter.

Cea mai mare alegere în stoffe moderne pentru haine de dame.

cretone, zephyre, batiste, satine, pliere și umbrele cu gust, garnituri de pat și masă, perdele de lână și dantele, papioane de mătășă și saten în calitatea cea mai bună. Alături de domni și dame, mănăși, ciorapi, dantele și tot felul de articole de modă.

Sînt în poziție de a da toți articlii mai susnumiți cu **prețuri foarte ieftine**, pentru-că eu mi-am procurat lucrurile direct din primele fabrici din Viena, Moravia, Silesia, Bohemia. — Pentru dese vizite se roagă

cu toată stima

Josef Goldstein,

Sibiu, Piața-mică nr. 2.

[961] 15—

în tapete

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu preț redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcărul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fica a noné mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndrăgimul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstăm de mamă. Legendă populară din giurul Năședului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarrik. Un exemplar cu preț redus dela 1 fl. sau 8 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Caldărușă cu trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Gevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un peșteră îndrăgim. Novela de Björnsterne Björnson. (1866). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaice. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgarăritul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Născu-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan-zoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalina păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbișoni. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vînzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Tinctură pentru stelnite

a lui Ditrichstein, cesaro-regese patentată.

Efect neîntrecut întru stîrpirea stelnitelor precum și a puilor lor. Prețin-denea aplicabilă fără-ca prin fluiditatea ei să lase pete și urme pe tapete, stoffe sau mobile. E constatată prin medici, că prin ea se desinfectează aerul din odaie; nu e periculoasă pentru foc, prin urmare e cel mai bun mijloc de a extirpa stelnite. Prețul de sticlă împreună cu pămătuful 40 cr., 75 cr., 1.50 și 2 fl. Recomand totodată mica mea mașină de vapori cu ajutorul căreia poți face să intre tinctura în fiecare cuib de stelnite, prin ce se pot nimici toate. Prețul unei mașine 2 fl.

Svabi, ruși, molii și pureci

se pot extirpa prin aplicarea prafului meu radical în cel mai scurt timp. Prețul de carten 40 cr. și 1 fl. Aparat de stropit tinctură ori praf dia gumă, bucata 40 cr. Comandă cu rambursă ori cu trimiterea anticipativă a sumei se efectuează prompt

Ditrichstein Mór, Budapesta, VII., Nyár-utca nr. 34.

Vînzătorii primesc rabat corespunzător.

[845] 5—10

„DETUNATA“

instituit de credit și de economii, societate pe acțiuni în Bucium.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 6% interese când termenul de abdicere este minimul de 6 luni.

La depuneri cu termen de abdicere mai scurt de 6 luni solvește 5 1/2% interese după depuneri.

[965] 8—

Direcțiunea institutului.

Zacherlin

Cal mai bun mijloc contra ploșnițelor, puricilor, țânților etc. etc.

Efect miraculos! Omoară — ca nici un alt

mijloc — ori-ce insecte, pentru-ce și este ca unic lăudat și căutat în lumea întreagă. Semnele lui sînt: 1 flaconul sigilat, 2. numele „ZACHERL“.

Se poate procura în Sibiu la domni:

Julius Ballmann Johann Billes „Concordia“, societate pe acțiuni. Ludwig Fuchs	G. W. Grohmann Gustav Gürtler Friedrich Homm Franz Jahn Söhne Gustav Kessler	Emil Gleim Ludwig Kurowski J. B. Misselbacher J. C. Molnar, apot. A. Reisch	F. A. Reissenberger Rudolf Schuster Josef Schwarz Carl Sebes Georg Serfözü	Fr. J. Wagner Wilhelm Wazek Josef Zimmermann Therese Zweier A. R. Grell
--	--	---	--	---

Se poate căpăta în Făgăraș la: Joh. P. Hermann, J. János, Alex. Nehrer, Romus G. Romonțianu von Romonczai, Ap. Heinrich Schul.

În Mediaș la: Carl Breckner, Joh. Buresch jun., Friedrich Josef Guggenberger, Julius Ipsen, Martin Schemmel.

Depozite se află în toate localitățile din Transilvania acolo unde se află anșate placate despre Zacherlin.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.